ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 4.6.2025
COM(2025) 619 final

Σύσταση για

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία διαπιστώνεται ότι η Ρουμανία δεν έχει λάβει αποτελεσματικά μέτρα ως ανταπόκριση στη σύσταση του Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2025

Σύσταση για

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία διαπιστώνεται ότι η Ρουμανία δεν έχει λάβει αποτελεσματικά μέτρα ως ανταπόκριση στη σύσταση του Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2025

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 126 παράγραφος 8,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το άρθρο 126 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ορίζει ότι τα κράτη μέλη αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.

(2) Το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης είναι ένα σύνολο κανόνων που βασίζονται στον στόχο της επιδίωξης υγιών δημόσιων οικονομικών ως μέσου ενίσχυσης των συνθηκών για σταθερότητα τιμών και ισχυρή βιώσιμη ανάπτυξη, ικανή να συμβάλει στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης περιλαμβάνει τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997,([1]) για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, που εκδόθηκε προκειμένου να προωθηθεί η ταχεία διόρθωση των υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων.

(3) Στις 3 Απριλίου 2020, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΕΕ) 2020/509([2]) δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 6 ΣΛΕΕ, σχετικά με την ύπαρξη κατάστασης υπερβολικού ελλείμματος στη Ρουμανία λόγω προγραμματισμένης μη συμμόρφωσης με το κριτήριο του ελλείμματος το 2019, και εξέδωσε σύσταση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 ΣΛΕΕ([3]) προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος το αργότερο έως το 2022.

(4) Στις 18 Ιουνίου 2021, υπό το πρίσμα της βαθιάς συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας που συνδέεται με την πανδημία COVID-19, το Συμβούλιο εξέδωσε αναθεωρημένη σύσταση([4]) δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 ΣΛΕΕ, με την οποία συνέστησε στη Ρουμανία να θέσει τέλος στην κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος το αργότερο έως το 2024.

---

1 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6).

2 Απόφαση (ΕΕ) 2020/509 του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2020 σχετικά με την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος στη Ρουμανία (ΕΕ L 110 της 8.4.2020, σ. 58).

3 Σύσταση του Συμβουλίου (ΕΕ) 2020/C 116/01, της 3ης Απριλίου 2020, προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση του υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος στη Ρουμανία (ΕΕ C 116 της 8.4.2020, σ. 1).

4 Σύσταση του Συμβουλίου (ΕΕ) 2021/C 304/24, της 18ης Ιουνίου 2021, προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση του υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος στη Ρουμανία (ΕΕ C 304 της 29.7.2021, σ. 111).

(5) Στις 26 Ιουλίου 2024 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΕΕ) 2024/2130([5]) σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 8 της ΣΛΕΕ, στην οποία διαπίστωσε ότι η Ρουμανία δεν είχε λάβει αποτελεσματικά μέτρα ως ανταπόκριση στη σύσταση του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2021. Το Συμβούλιο, στην απόφασή του της 26ης Ιουλίου 2024, έλαβε υπόψη ότι το επόμενο στάδιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, δηλαδή η αναθεωρημένη σύσταση του Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ σχετικά με τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, θα πραγματοποιηθεί μετά την υποβολή του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου σύμφωνα με το άρθρο 11 και το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

(6) Στις 25 Οκτωβρίου 2024 η Ρουμανία υπέβαλε το πρώτο εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιό της σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263. Το σχέδιο καλύπτει την περίοδο από το 2025 έως το 2028 και προβλέπει δημοσιονομική προσαρμογή σε χρονικό διάστημα επτά ετών. Στις 21 Ιανουαρίου 2025, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Ρουμανίας ([6]).

(7) Στις 21 Ιανουαρίου 2025, το Συμβούλιο εξέδωσε ακόμη μία αναθεωρημένη σύσταση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ και συνιστούσε στη Ρουμανία να θέσει τέλος στην κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος έως το 2030([7]). Το Συμβούλιο συνέστησε διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών([8]) για τη Ρουμανία σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 με τους ακόλουθους μέγιστους ρυθμούς αύξησης των καθαρών δαπανών: 5,1 % το 2025, 4,9 % το 2026, 4,7 % το 2027, 4,3 % το 2028, 4,2 % το 2029 και 3,9 % το 2030, οι οποίοι αντιστοιχούν στους μέγιστους σωρευτικούς ρυθμούς αύξησης που υπολογίζονται με έτος αναφοράς το 2023, ήτοι 20,2 % το 2025, 26,0 % το 2026, 31,9 % το 2027, 37,6 % το 2028, 43,3 % το 2029 και 49,0 % το 2030. Το Συμβούλιο όρισε ως προθεσμία την 30ή Απριλίου 2025 για την ανάληψη αποτελεσματικής δράσης και την υποβολή των αναγκαίων μέτρων από τη Ρουμανία μαζί με την ετήσια έκθεση προόδου για το 2025, η οποία υποβάλλεται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

(8) Μέχρι σήμερα, η Ρουμανία δεν έχει υποβάλει την ετήσια έκθεση προόδου της σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει ανταποκρινόμενη στη σύσταση του Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2025 με σκοπό τον τερματισμό της κατάστασης υπερβολικού ελλείμματος και για την υλοποίηση του συνόλου των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στις οποίες στηρίζεται η παράταση της περιόδου προσαρμογής.

---

5 Απόφαση (ΕΕ) 2024/2130 του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2024, με την οποία διαπιστώνεται ότι η Ρουμανία δεν έχει λάβει αποτελεσματικά μέτρα ως ανταπόκριση στη σύσταση του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2021 (ΕΕ L 2024/2130 της 1.8.2024).

6 Σύσταση του Συμβουλίου, της 21ης Ιανουαρίου 2025, για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Ρουμανίας, ΕΕ C/2025/647 της 10.2.2025.

7 Όλα τα έγγραφα που αφορούν τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος της Ρουμανίας βρίσκονται στην ακόλουθη διεύθυνση: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/romania_en?prefLang=el.

8 Οι καθαρές δαπάνες ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, ως οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση i) των δαπανών για τόκους, ii) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, iii) των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, iv) των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, v) των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και vi) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

(9) Η αξιολόγηση της δράσης που ανέλαβε η Ρουμανία, ανταποκρινόμενη στη σύσταση του Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2025, οδηγεί σε ορισμένα συμπεράσματα που απαριθμούνται στη συνέχεια. Η αξιολόγηση αυτή διενεργείται με βάση τα απολογιστικά στοιχεία της Eurostat, τις εαρινές προβλέψεις 2025 της Επιτροπής, καθώς και άλλες πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της.

(10) Με βάση τα στοιχεία για τα δημοσιονομικά αποτελέσματα που κοινοποίησε η Ρουμανία και επικύρωσε η Επιτροπή (Eurostat) και με βάση τους υπολογισμούς της Επιτροπής, οι καθαρές δαπάνες αυξήθηκαν κατά 19,9 % το 2024. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2025 της Επιτροπής, οι καθαρές δαπάνες προβλέπεται να αυξηθούν κατά 5,4 % το 2025, υπερβαίνοντας έτσι το συνιστώμενο ανώτατο όριο του 5,1 %, όπως ορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2025. Ως ποσοστό του ΑΕΠ, η απόκλιση μεταξύ του προβλεπόμενου ρυθμού αύξησης των καθαρών δαπανών για το 2025 και του μέγιστου συνιστώμενου ρυθμού ανέρχεται σε 0,1 %. Αν τα έτη 2024 και 2025 εξεταστούν μαζί, ο σωρευτικός ρυθμός αύξησης των καθαρών δαπανών για το 2024 και το 2025 προβλέπεται από την Επιτροπή να είναι 26,4 %, υπερβαίνοντας έτσι τη συνιστώμενη μέγιστη σωρευτική αύξηση 20,2 %, η οποία ορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2025. Ως ποσοστό του ΑΕΠ, η απόκλιση μεταξύ της σωρευτικής αύξησης των καθαρών δαπανών για το 2024 και το 2025 και της συνιστώμενης μέγιστης αύξησης ανέρχεται σε 1,7 % του ΑΕΠ. Η απόκλιση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην υψηλή αύξηση των τρεχουσών δημόσιων δαπανών το 2024, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 18,7 % σε σχέση με το 2023, ιδίως δε αύξηση 21,5 % του μισθολογικού κόστους του δημόσιου τομέα και αύξηση 19,5 % των κοινωνικών μεταβιβάσεων (συμπεριλαμβανομένων των συντάξεων).

(11) Λόγω του υψηλού ρυθμού αύξησης των καθαρών δαπανών το 2024, το δημοσιονομικό έλλειμμα της Ρουμανίας αυξήθηκε σε 9,3 % του ΑΕΠ, από 6,6 % του ΑΕΠ το 2023 υπερβαίνοντας κατά πολύ το προβλεπόμενο 7,9 % του ΑΕΠ που κοινοποίησε η Ρουμανία το φθινόπωρο του 2024. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2025 της Επιτροπής, αναμένεται μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος στο 8,6 % του ΑΕΠ το 2025. Η προβολή της μείωσης του ελλείμματος το 2025 αντανακλά κυρίως την εφαρμογή μια δέσμης μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης στο τέλος του 2024. Η δέσμη αυτή περιλάμβανε το ονομαστικό πάγωμα μισθών και συντάξεων και ορισμένα πρόσθετα μέτρα ενίσχυσης των εσόδων, συμπεριλαμβανομένης της κατάργησης των φορολογικών διευκολύνσεων που χορηγήθηκαν σε διάφορους τομείς. Ωστόσο, η επανεξέταση του φορολογικού πλαισίου, η οποία περιλαμβάνεται στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο της Ρουμανίας και είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων το 2025 και το 2026, δεν τέθηκε σε ισχύ το αργότερο την 1η Απριλίου 2025, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 21ης Ιανουαρίου 2025, για την έγκριση του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Ρουμανίας. Ο δείκτης δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ αυξήθηκε από 48,9 % στο τέλος του 2023 σε 54,8 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2024 και σύμφωνα με τις προβολές της Επιτροπής θα αυξηθεί σε 59,4 % έως το τέλος του 2025, λόγω των υψηλών δημοσιονομικών ελλειμμάτων.

(12) Επομένως, η ανταπόκριση της Ρουμανίας στη σύσταση του Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2025 υπήρξε ανεπαρκής. Οι καθαρές δαπάνες αυξήθηκαν πολύ ταχύτερα από ό,τι συνέστησε το Συμβούλιο. Το γεγονός αυτό οδηγεί σε επίμονα υψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα, θέτοντας σε κίνδυνο την έγκαιρη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2030. Δεν υπάρχουν ελαφρυντικοί «σχετικοί παράγοντες» οι οποίοι πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος και οι οποίοι θα μπορούσαν να αλλάξουν την εν λόγω αξιολόγηση, ενώ

οι υψηλοί μεσοπρόθεσμοι κίνδυνοι δημοσιονομικής βιωσιμότητας που αντιμετωπίζει η Ρουμανία αποτελούν επιβαρυντικό παράγοντα.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Ρουμανία δεν έλαβε αποτελεσματικά μέτρα για να ανταποκριθεί στη σύσταση του Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2025.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Ρουμανία.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος